

# Quan arribarà l'hora del patrimoni cultural berguedà?

**E**n els últims vint-i-cinc anys els pobles, la comarca i el país han experimentat un canvi espectacular, no solament perquè la dictadura va deixar pas a la democràcia, sinó perquè, a més, de demòcrates hem passat a ser europeus, sinó perquè ens hem convertit, en molts aspectes, en un dels països capdavanters en les llistes d'indicadors de benestar i prosperitat en l'àmbit mundial. Aquesta transformació tan important l'hem viscuda els berguedans al mateix temps que hem viscut i patit totes les conseqüències de la crisi del sector tèxtil i miner, els dos pilars econòmics de la comarca.

Tots els que fa vint-i-cinc anys que treballem, pacientment i desinteressada, a favor de la conservació i difusió del patrimoni cultural, ens sembla que, pel que fa al tema de la cultura, no hem avançat gaire, com a mínim no al mateix ritme que la sanitat, les carreteres, el benestar social, o la consciència mediambiental, per exemple. A casa nostre el concepte patrimoni cultural -històric, arqueològic, artístic, etnològic, etnogràfic, documental, bibliogràfic i musical- és per a molts responsables polítics i per a bona part de la gent de la comarca, un concepte associat a càrrega, problemes, dèficits públics, polèmiques i inversions no recuperables, sobretot perquè els únics valors que s'adjudiquen al patrimoni cultural són els valors de l'antiguitat i de la història. S'obliden que el patrimoni té un valor d'ús, valors formals i valors significatius i simbòlics; s'obli-

den també que el patrimoni és, en molts països del món el més gran i valuós llegat que han deixat les generacions pretèrites, un llegat que, a més d'enaltir els esperits i les ments, és la base de l'enriquitment personal i col·lectiu dels ciutadans; també un dels pilars de la seva activitat econòmica.

Llevat de notables excepcions, al Berguedà el patrimoni cultural ha estat més que oblidat; especialment ho ha estat el patrimoni cultural de Berga que hauria de ser, com a capital de comarca, el vaixell insígnia de la política cultural de casa nostra. Sempre hi havia altres prioritats, altres urgències, altres necessitats, altres interessos estratègics... o simplement, que només hi havia idees més o menys estructurades, sense projectes executius i sense pressupostos aprovats, o amb partides tan migrades que no permetien, ni tan sols, gramatitzar la conservació del patrimoni que, com tots, també emmalalteix i envelleix, es deteriora i mor.

Tant de bo la recent nominació de la Patum com a obra immaterial de la Humanitat per la UNESCO, sigui un revulsiu i obri els ulls al fet que el patrimoni cultural és riquesa, no només pels seus valors històrics, simbòlics, identitaris, d'ús i formals, sinó també riquesa d'aquella que es pot mesurar en paràmetres econòmics i que s'ha d'administrar amb molta prevenció.